

Aquest any els roures es marceixen a l'agost

Josep M. Panareda

Ahir a la tarda tot passejant vaig observar que alguns arbres ja tenen les fulles seques. En ple agost és estrany trobar-ho. Em vaig acostar a un d'aquests arbres i vaig comprovar que hi havia roures totalment marcits. En alguns arbres les fulles ja eren ben seques.

Vaig pensar que a l'agost no toca que els arbres estiguin ben marcits. Les fulles encara són ben verdes, d'un verd fosc que contrasta amb el verd tendre i transparent que els roures tenen a la primavera. M'apropo més a un roure, estiro una branca i miro atentament les fulles que tenen tonalitats ben diverses; el verd és en regressió, el groc domina en algunes branques i el marró és el destí immediat de totes fulles.

Goso tocar-ne una, la giro, l'estiro una mica i em queda a les mans. Les fulles es desenganxen aviat de l'arbre. Remoc unes branques i unes poques fulles cauen a terra. Recordo que els roures del nostre entorn mantenen fulles seques dalt de l'arbre fins a la primavera. Van caient de mica en mica.

Em quedo parat una estona, pensant el per què les fulles es marceixen si encara som a ple estiu. Em pregunto si aquest any ja han acabat la seva feina. Però quina és la feina de les fulles; quina és la seva funció. Em ve al cap allò de la fotosíntesi i de la clorofil·la.

No em vull complicar la vida ara que gaudeixo d'un passeig pel bosc, i segueixo amb els ulls ben oberts, tot cercant una resposta al marciment dels roures. Em giro i camino unes passes, on hi ha unes

alzines, que tenen totes les fulles ben verdes. N'agafo una i l'estiro, però no es deixa, segueix ben enganxada a la branca. Em demano el per què les fulles de les alzines són verdes i ben enganxades a l'arbre.

Torno a mirar de nou els roures marcits, camino una mica més i m'assec en un marge del camí. Observo el meu entorn i no paro de pensar què haurà passat amb els roures. Recordo que acabem de passar un parell d'onades de calor i potser els roures no les han pogut suportar bé. Em ve a la memòria tot el que s'ha dit sobre el canvi climàtic i l'escalfament progressiu de la Terra els darrers anys.

Miro cap al bosc i observo restes de marges que separaven feixes conreades. Vol dir que on hi ha bosc, fa temps, potser no tant com sembla, eren camps. Els meus sentits no paren de sentir, d'olorar i escoltar el bosc. M'aixeco i trisco amunt i avall a la descoberta dels secrets del bosc, de la seva història, de com ha evolucionat els darrers temps, cap on va de manera natural, com respon quan plou i fa fred i com sobreviu quan fa calor, sobretot si fa molta calor i no plou.

Vull parar-me per escriure tot el que veig i penso. No puc pel deliri de seguir mirant i descobrint tot el que pugui. Faig un esforç per ordenar les idees per poder-les expressar d'una manera coherent i comunicar-les. L'emoció em pot. Malgrat la calor segueixo caminant i descobrint.

Hauré d'esperar ser a casa per escriure les meves vivències or-

Fulla de roure martinenc, un dels més corrents a casa nostra (dibuix de Maravillas Boccio).

denadament. Ara només n'indico un resum, i en properes revistes **Bagant** us ho explicaré amb detall. Valdrà la pena, ja que es tracta de racons ben propers; són els nostres boscos.

Els estius són sempre secs i càlids a casa nostra, i hi ha anys amb estius moderadament secs i d'altres molt secs.

Les plantes dels nostres boscos, matollars i prats estan adaptades a les sequeres estiuenques. Els anys amb estius molt secs, algunes plantes pateixen molt per sobreviure, i en alguns casos moren.

El clima actual té tendència a ser cada vegada més càlid. Les plantes es troben en una situació climàtica nova, que no sempre els hi és favorable. Algunes plantes, doncs, reduiran la seva presència i fins poden extingir-se d'alguns indrets; però d'altres es veuran afavorides, i arribaran plantes pròpies d'altres regions.

No es poden entendre els canvis actuals en els nostres boscos sense tenir present la història humana i sobretot els canvis recents en els usos i aprofitaments.